

ŠIBENSKI list

ORGAN SOCIJALISTIČKOG SAVEZA RADNOG NARODA ZA GRAD I KOTAR ŠIBENIK

ŠIBENIK

srijeda,

4. kolovoza 1954.

Izlazi tjedno

God. III. Broj 104

Cijena 10 dinara

Raspravlja se problem razvijanja komuna

Dati općinama veća prava osobito u privredi

Prošle subote u dvorani Mjesnog sindikalnog vijeća održano je savjetovanje predstavnika NO-a kotara Šibenik, Drniš i Knin o problemu razvijanja komuna na njihovu području. Također su prisustvovali i narodni zastupnici tih kotara i predstavnici općina s područja šibenskog kotara. Kao promatrači sudjelovali su i predstavnici kotara Žadar i Benkovac.

Savjetovanje je otvorio narodni zastupnik drug Pere Škarica. Član Odbora za organizaciju narodne vlasti Sabora narodni zastupnik drug Mate Ujević istaknuo je, da je po njegovu mišljenju osnovno pitanje koje treba raspraviti: odnos između NO-a općine i NO-a kotara.

Narodni zastupnik drug Nikola Spirić podnio je izvještaj o problemu komuna, koji je trebao da posluži kao osnovica za raspravljanje. On je istaknuo da je autonomija općine, iako su na nju prenijete neke funkcije, sasvim minimalna, gotovo je i nema, jer je budžet u rukama kotara, koji općini dodjeljuje strogo ograničena sredstva dovoljna da pokriju najpreće administrativne potrebe. O pravima općine da vodi neke privredne poslove i donosi svoj društveni plan nema ni govora. Osim toga po njegovu mišljenju, raznica uputstva republičkih sektarijata u protivnosti su sa nekim propisima Zakona o narodnim odborima općina, a neke stvari nisu dovoljno precizirane. Sadašnja administrativna podjela kotara Šibenik na općine ne odgovara. Razvitak će svakako ići u pravcu uklanjanja i spajanja sa drugim nekim općinama koje nemaju uvjetu da se razviju u komunu. Tako već postoje uvjeti da se ukinje općina Šibenik Vanjski i priključi Gradskoj općini, jer većina njenih sela spada u blizu okolice grada, koji je nijeho prirodno privredno i kulturno središte. Jednako to vrijedi i za općinu Zlarin, a u bliskoj budućnosti i za općine Primošten i Rogoznica. Priključenje općina Šibenik Vanjski i Zlarin gradskoj općini moglo bi se izvršiti i do konca ove godine.

Na periferiji kotara možda će neka sela biti priključena kotaru Knin i Benkovac odnosno tamošnjim komunama, jer nijima gravitiraju.

Daljnji problem je razvijanje poljoprivrede. Dosadašnji napori, iako znatni, nisu dovoljni radi toga što nedostaju sredstva. A i za razvijanje prosvjete nema dovoljno sredstava. Na to ukazuju već i činjenica što je budžet kotara znatnim dijelom dotiran od republike. U samom Šibeniku ima oko 700 nezaposlenih, a na kotaru 2000 viška radne snage.

U diskusiji sudjelovali su drugovi Pere Škarica, Miro Kuhač, Mijo Lemo, Reljić Smiljan, Božo Radić, Dušan Popović, Petar Rončević i drugi.

Drug Pere Škarica otvorio je diskusiju i govorio o nekim problemima rada Vijeća proizvodnja kotara Šibenik. Smatra da treba uložiti veće napore da bi Vijeće proizvodnja dobro obavljalo svoje poslove. U Vijeće imaju odbornika koji su nedovoljno zaинтересirani. Neke važne stvari shvaćaju se suviše olako. Tako je jednom prilikom Vijeće za jedan sat vremena odobrilo više završnih računa, što ukazuje na to da tu nije bilo temelj tog raspravljanja.

Predstavnici kotara Drniš i Staknuli su teškoće s kojima se bori njihov kotar. Neke općine su sasvim patuljaste i privredno slabe te nemaju uvjetu da se razviju u komune. Prema njihovim analizama postavlja se pitanje da li Drniš uopće može postojati kao kotar. Neka seli gravitiraju prema Šibeniku. Njihovi stanovnici tu se zapošljavaju, kupuju i razmjenjuju, a sa Drnišem su vezani samo administrativno. Kotar je uglavnom poljoprivredni. Katastarski prihod po stanovniku iznosi 4.000 Din. Sa područja kotara Drniš oko 700 ljudi zaposleno je u Šibeniku i u splitskom industrijskom bazenu. Oko 1500 ljudi traži zaposlenje. Drugovi iz Drniša predlažu da bi pitanje zagorskog dijela kotara Šibenik i Drniš trebalo rješavati zajednički i kompleksno putem razvijanja nekih poljoprivrednih kultura i stočarstva. Zajedno sa stručnjacima trebalo bi ispitati sve mogućnosti koje za to postoje.

Drugovi iz Knina izjavili su da su oni razmatrali tri mogućnosti daljnog razvijanja Knina i okolice: ili da bude sam za se (Knin sa svojim područjem), ili u savezu komuna sa Šibenikom, ili u savezu komuna sa Sjevernom Dalmacijom. Za njih je prihvatljiva prva i treća varijanta, a što se tiče saveza komuna u prvom redu treća, jer je Sjeverna Dalmacija ionako jedinstveno geografsko i privredno područje.

Drug Petar Rončević govorio je o priključenju nekih općina i područja kotara Šibenik grad- Zatključeno je, da kotarski odbori Šibenik, Drniš i Knin osnuju komisije koje će na svojim područjima temeljiti pitanja i dati odredene prijedloge. Zatim bi se ponovo sastali predstavnici tih kotara da o sve mu tome konkretnije rasprave i riješe ona pitanja, koja će već tada biti moguće rješiti. Naravno, da sve to iziskuje stalni napor tih triju kotara.

Nakon toga je počela sjednica na kojoj se raspravljalo o prijedlozima odluka o organizaciji stalne vatrogasne straže, o dopunske plaćame i dodacima u ustanovama Narodnog odbora, o stambenim tarifama, kao i o novim tarifama za vodu.

Nakon kraće diskusije donijeta je, između ostalog, i odluka o stambenoj tarifi na području grada.

Prema toj odluci visina namjnine za I. kategoriju stanova iznosi 22 dinara po 1 četvornom metru, za II. kategoriju iznosi 20 dinara, za III. kategoriju 18, za IV. kategoriju 15, za V. iznosi 12, za VI. kategoriju 9, a za VII. ona iznosi 4 dinara po četvornom metru.

Kod izračunavanja stambene površine uzeta je u obzir površina soba, predsjoblja, hodnika u stanu, kuhinje, smočnice, kupatilice i drugih zatvorenih prostorija. Dok podrumi, šupe, tavanji, pronaone, otvoreni balkoni, terase, stubišta i stubišni hodnici ne dolaze u obzir kod izračunavanja stambene površine. Ta će se odluka provesti tek onda, kad je odobri Izvršno vijeće na to da tu nije bilo temelj tog raspravljanja.

Narod svečano proslavio Dan ustanka u Hrvatskoj

Ne samo u gradu već i u selima našeg kotara najvećanje je da bi općina Zlarin mogla ući u Šibensku komunu sa statusom općine.

Po njegovom mišljenju treba što prije prići tome, da se onim općinama, koje imaju uvjete da se razviju u komune, dade odredene privredne kompetencije. Ne vidi se razloga zašto danas apoteka ili neka druga ustanova u središtu općine nije pod upravom općine.

Drug Jovo Ugrčić ukazao je na to, da će trebati obratiti više brige seoskim odborima, koji u zakonu postoje, ali ne i na terenu, a također i zborovima birača. Neke administrativne stvari moguće bi se dati u nadležnost seoskim odborima, da gradani za sitne stvari ne odlaze u udaljeniji općinski ili kotarski centar. Inače će, po njegovu mišljenju, ti organi ubuduće dobiti sve veću važnost.

Savjetovanje je pokazalo da se shvaća kompleksnost tih pitanja čije je rješenje stvar jednog dugog procesa. Ali također i to, da se već sada može pristupiti rješavanju nekih pitanja, osobito jačanju nadležnosti općina i uklanjanju onih općina, koje nemaju uvjeta za razvitak u komunu, kao i pripajanju drugim kotarima onih sela koja prema njima gravitiraju.

Zaključeno je, da kotarski odbori Šibenik, Drniš i Knin osnuju komisije koje će na svojim područjima temeljiti pitanja i dati odredene prijedloge. Zatim bi se ponovo sastali predstavnici tih kotara da o sve mu tome konkretnije rasprave i riješe ona pitanja, koja će već tada biti moguće rješiti. Naravno, da sve to iziskuje stalni napor tih triju kotara.

Na svečano ukršenoj tribini pojavio se drug Mirko Gulin, koji je ukratko osvježio uspomene na dane Revolucije na području Konjevra i Lozovca. U ime Kotarskog odbora SSRN i Saveza boraca govorio je drug Vinko Petrina. Na tribini je bio i drug Ivo Družić, narodni zastupnik u Vijeću proizvođača Savezne skupštine, te predstavnici društvenih organizacija. Poslije govorova izveden je program. Tamburaški zbor je odsvirao nekoliko pjesama, a

svim selima. Bilo je slučajeva da su u partizanskom maršu suđevali i 70-godišnici kao Sime Matić i Marko Pavasović iz Sonkovića.

Na inicijativu općinskog odbora SSRN proslava je organizirana u svim selima skradinske općine. Otkrivene su spomen ploče u Skradinu, Sonkoviću i Dubrovniku, a u Rupama je sagrade na spomen kosturnica u koju su ponoranjene kosti 16-rice palih boraca. Organizirani su partizanski marševi i uoči Dana ustanka improvizirane borbe u

drug Andrija Petrović, član općinskog odbora SSRN. U Dubrovniku je oko 400 ljudi slušalo govor učitelja Josipa Jurića, člana općinskog odbora SSRN. I tu je otkrivena spomen ploča palim borcima. U Bratiškovicima je oko 300 osoba prisustvovalo polaganju vijenca na spomen ploču. Narodu je govorio drug Nikola Panjkota, član Kotarskog odbora SSRN.

U Skradinu je otkrivena spomen ploča palim borcima, a položeni su i vijenci na grob narodnog heroja Pavla Pappa Šilje i Paška Trlaje, kao i na ostale grobove palih boraca. Narodu je govorio drug Nikola Panjkota, član Kotarskog odbora SSRN. Navečer su u Skradinu održane sportske priredbe.

I na općini Rogoznica bilo je svečano. Omladinci su na čitavom području te općine upalili preko 400 kriješova. Pripadnici JNA održali su priredbe u Žečevu i Rogoznicu. Na sam Dan ustanka održana je velika proslava u Sapinim Docima kojoj je prisustvovalo oko 1600 ljudi s područja općina Rogoznica i Primošten. O značenju Dana ustanka govorio je drug Pere Škarica, narodni zastupnik Sabora, a nakon njega drug Tome Nižić, puk. Tom prilikom izvršena je svečana predaja odlikovanja onim drugovima i drugaricama s općine Primošten i Rogoznica, zaslužnim u Narodnooslobodilačkoj borbi. Narod je sa tog zbora uputio pozdravne telegrame drugovima Titu i Bakariću.

Na području općine Primošten u svim organizacijama SSRN održani su masovni sastanci na kojima se narodu govorilo o značenju Dana ustanka naroda Hrvatske. U selu Gošić održana je proslava za općinu Devrske. Na velikom zboru narodu su govorili prvorac Vujo Đurica, narodni heroj Obrad Egić, puk. JNA i Nikola Spirić, predsjednik NO-a kotara i narodni zastupnik. Na važnijim raskrsnicama podignuti su slavoluci a organizirano je i niz marševa, a borba je imпровizirana u blizini mesta proslave.

Kao i svugde tako su i po brdima općine Tijesno gorići kriješovi. Mnoštvo naroda je prisustvovalo polaganju vijenca na grobove palih boraca u Tijesnu, a na mjesto gdje je bio prvi logor tijesčanskih partizana govorio je Roko Frkić, predsjednik NO-a općine. U Pirovcu je narod u povorci prošao kroz mjesto, a zatim je Ante Trošić govorio o učešću Pirovčana u Narodnooslobodilačkom ratu. Na toj općini svečanost je uveličala narodna glazba iz Tijesnog i lovačko društvo iz Pirovca.

I u ostalim općinama veoma je svečano proslavljen Dan ustanka naroda Hrvatske.

KONCERT MALIH HARMONIKASA

U ponedjeljak je na ljetnoj pozornici održan koncert omladinskog harmonikaškog odjela »Angel Besednjak« iz Maribora, koji djeluje u sastavu Radničko-prosvjetnog društva »Slobodatbor«. Mladi harmonikaši pod rukovodstvom dirigenta J. Matijašića veoma skladno su izveli dvije komedije, i to »Sretni dani« od A. K. Pize i »Traži se bračni toplo pozdravili.

GOSTOVANJE NARODNOG I DRAMSKOG KAZALIŠTA IZ BEOGRADA

Ovi dana gostovali su u našem gradu članovi Narodnog i dramskog kazališta iz Beograda, koji su pred prepunim gledalištem ljetne pozornice izveli dvije komedije, i to »Sretni dani« od A. K. Pize i »Traži se bračni toplo pozdravili od Ceau de Letraz.

Sjednica Narodnog odbora gradske općine

Određena visina stanarine

Odlikovani gradani za zasluge u toku Oslobodilačkog rata

Nakon toga je počela sjednica na kojoj se raspravljalo o prijedlozima odluka o organizaciji stalne vatrogasne straže, o dopunske plaćame i dodacima u ustanovama Narodnog odbora, o stambenim tarifama, kao i o novim tarifama za vodu.

Prijedlog da se povise tarife za vodu izazvao je veoma živu diskusiju u kojoj je sudjelovalo osam odbornika. Oni su uglavnom osporavali opravdanost takovog prijedloga i na kraju su tražili da im se detaljno objasni potreba previdenih mjer.

Direktor »Gradskog vodovoda« navedeo je kao glavni argument rasipanje vode u gradu i s tim u vezi povećanje troškova koje je izazvao prekomerni rad pumpne stanice.

Normalni dnevni potrošak vode ne bi smio preći kolicišnu od 150 litara po jednom stanovniku. Danas, međutim, na svakog stanovnika u gradu otpada prosječno 272 litre. I u mjesto da pumpne rade 10 sati dnevno što bi bilo i normalno, one su zbog tih okolnosti punih 19 sati u pogonu. Time su troškovi znatno povećani. Na pr., samo u mjesecu lipnju »Gradski vodovod« je isplatio 870.000 dinara za električnu energiju, koja je utrošena za pogon pumpne stanice.

Mnogi su odbornici smatrali da je potrebno uvesti vodomjerje, što bi osjetno pridonijelo štednji vode. Međutim, to se, kad je odobri Izvršno vijeće na to da tu nije bilo temelj tog raspravljanja.

(Nastavak na 2. strani)

Uređenje škola - zadatak Sjednica NO-a gradske općine

Na sastanku u Kotarskom komitetu narodne omladine sa oslobodenja naše zemlje uvjernljivo nam govori da će i ovaj zadatak Narodna omladina u suradnji s ostalim organizacijama u našim selima uspješno izvršiti.

Zaključeno je da se o tome raspravi u općinskim komitetima Narodne omladine i osnovnim organizacijama. Na osnovu toga bi Kotarski komitet u idućem mjesecu organizirao prošireni plenarni sastanak na kom bi se konačno utvrdio detaljan plan.

— sb —

Povodom članka o stanju u zadruzi Bribir

U »Šibenskom listu« broj 102 od 21. VII. obavljen je članak pod naslovom »U čiju korist i na čiju štetu«, u kome pisac, između ostalog, u jednom pasusu netočno informira javnost o mom savjetu, kao instruktorku Kotarskog saveza, kojeg sam ja nadovo dao tamošnjoj upravi. Radi se naprosto o tome da se u brzini napiše jedna stvar, koja je daleko od istine. Između ostalog pisac kaže, da sam dao »lijep« savjet s kojim bi, ako bi on saista bio istinit, zadružna u Bribiru bila oštećena za jednu peču platna. On piše: »Na sastanku upravnog i nadzornog odbora, dobijem je savjet od druga Ljubića, instruktora Kotarskog saveza, da ovo proknjiži na teret zadruge. Istine radi moram da opovrgnem tu neistinu. Kako je čitava stvar tekla neka sami čitaoci lista zaključe iz ovog, što sam ja tada na sastanku uprave kazao i što sada ponovo putem lista opetujem.

Dana 4. srpnja ja sam došao u službeni posjet zadruzi Bribir. Istog dana održan je sastanak upravnog odbora. Na tom sastanku bili su prisutni članovi upravnog i nadzornog odbora, zatim namještenci zadruge i ja. Bila je riječ o nestalom tekstilu.

Predsjednik zadruge Pešo Bijelić dao je upravi obrazloženje kako je došlo do toga da je nestala jedna peča tekstila i tom prilikom je rekao, da smatra, da se za vrijednost nestalog platna tereti svu trojicu, koji su manipulirali sa tekstilom. To su bili: Stevan Milošević, skladisti zadruge,

Mate Ljubić instruktur Kotarskog saveza - Šibenik

Šibenski lovci ubili 4 lisice

Prošle nedjelje članovi lovačkog udruženja u Šibeniku izvršili su u ovoj sezoni i treću hajku na lisice u predjelu Umina. Ovoga puta ubili su četiri lisice, tako da je u nepunih dvadeset dana utamanjeno četrnaest lisica.

U gradici na Krki

Na godišnjicu Ustanka naroda Hrvatske i u Skradinu je bilo veoma vruće.

Ljudi iz Skradina, Skradinskog Polja i Bičina, njih oko 160, bili su čitavu noć zauzeti izvodenjem akcije za »oslobodenje« Skradina. Umorni ujutro su se okupili na zbor pred osmogodišnjom školom. Ali među prisutnima bio je tek dio onih, koji su sudjelovali u partizanskom maršu. Razlog je, što je zbor bio zakazan znatno kasnije nakon izvršenog partizanskog marša, pa su mnogi otišli. Ipak se okupilo oko 200 osoba. Nakon toga otvorena je spomen ploča u znak sjećanja na ljudske žrtve što ih je narod Skradina, Skradinskog Polja i Bičina dao u Narodnooslobodilačkoj borbi.

Zatim su položeni vijenci na mjesto gdje su strijeljani narodni heroj Pavle Papp Šiljo i drug Paško Trlaja, i na groblju gdje su pokopani.

Raspoloženje je bilo praznično, iako ne toliko kao u Rupama, Sonkovici i Bratiškovicima, gdje je bilo kola i pjesme. Ne slavi se svugdje na isti način. Skradin je bio iskićen zastavama i malim tepisima, koji su u živim bojama visjeli na prozorima.

U zadružnoj gospodinici bilo je živo. Za stolom braća Puljici iz Bičina sjetili su se svojih šest članova obitelji, koje su im domaći zločinci spalili u vlastitoj kući. Teško je zaboraviti zločine, koje su vršili okupatori i domaći odrudi. Mučno se sjećati tih događaja. A još je mučnije slušati kako nečija pogana usta pričeljkuju povratak na staro. Pritom čovjeka mora da obuzme strahovit gnjev i neodoljiva želja da zauvijek zatvori takva pogana usta. Jer, što

(Nastavak s 1. strane)
bar za jedno duže vrijeme ne će moći ostvariti, jer domaći proizvodnja ne može da podmiri potrebe, a vodomjeri iz inozemstva su i previše skupi. Odlučeno je, da pojedini odbornici prikažu svojim biračima neophodnu potrebu štednje, a s tim i popravak kućnih instalacija.

Primjećeno je, između ostalog, da bi u svakom slučaju bilo potrebno da »Gradski vodovod« organizira jednu radionicu za usluge, koja bi vršila popravke na kućnim vodovodnim instalacijama.

Na kraju je donijeta odluka o povišenju tarife za vodu, koja je, kako je rečeno na sjednici, privremenog karaktera. U odluci je navedeno da paušalna naplata za točila koja se nalaze u kuhinji, praonici, umivaoniku, konobi i dvorištu bez obzira na veličinu točila iznosi 90 dinara po točili, kupatilo 100 dinara, vodokotlić 100, vrt bez obzira na veličinu točila po 140 dinara, šank 200, gospodarske kuhinje 200, razne obrtničke radnje, gdje se troši veća količina vode (mesarnica, mlijekarna i slično) po 200 dinara.

Za vodu koja se prodaje po vodomjerima stoji u odluci da će poduzeća i industrija plaćati 20 dinara za m³, ustanove 15 dinara, — sb —

a građanstvo po staroj cijeni 10 dinara m³.

Voda koja se izdaje na hidrantima našim brodovima naplaćuje se 50 dinara za m³, dok ostalima koji uzimaju vodu na hidrantima 30 dinara za m³.

Da li je to jedini izlaz?

U posljednje vrijeme može se vidjeti na našim ulicama starije drugove i žene koji imaju neku tjelesnu manu da mole milostinju od prolaznika. Neki građani vrlo teško prodaju poređ molitelja, a da mu ne pruže nešto sitnog novca. Pored ovog načina traženja pomoći, odlazi se za vrijeme ručka ili večere u društvene menze, gdje se moli kruh i ostalo.

Svaki građanin će se složiti da se pomogne i omogući svakome sredstva za život. U našem društvu postoje sredstva za uzdržavanje socijalno nezbrinutih lica, te je potrebno da nadležni organi o tome poveđu više brige, ako je nešto nezbrinut od onih koji mole milostinju. Neka se ispita da li su ti sa područja našeg grada ili kotara, tko su i s kolikim sredstvima raspolažu.

Ako su iz drugog kotara neka ih se uputi na organe vlasti njihova kotara. — sb —

Nastradali životom u uzburkanom moru

Još jedan tragičan događaj. Dogodilo se ovog puta kod otoka Žirja. U subotu, dana 31. VII. o. g. prilikom prekrcavanja putnika sa parobroda »Brač« na jedan mali čamac, došlo je do nemilog slučaja. Usljed jake bure »Brač« nije mogao pristati uz obalu. Trenutno je prekrcati putnike na manji brod. Tako je učinjeno. Ali, ovaj put nesretno. U čamacu, koji se prilikom zaokreta prevrnuo, bilo je oko 30 putnika. Bespomoći, zaprepašteni iznenadnim dogadjajem, našli su se u hladnom zagrljaju uzburkanog mora. Zrtve su velike. I neprežljene. Poginula su dva mlada čovjeka, jedna starija žena i djevojčica od 14 godina. Zrtve bi sigurno bile još veće, da nije parobrod »Brač« pritekao u pomoći. Odmah su spušteni čamci i pojasevi za spasavanje. Tako su ljudskom voljom i požrtvovnošću iz ruku stiže, iz sigurne smrti izvučeni utopljenici. Ovaj nemio i tragičan dogadjaj ostaje kao tužna optomena. On ujedno ukazuje na stanje obala koje ne zadovoljavaju ne samo na ovoj već i na ostalim

relacijama u pojasu naših primorskih sela. Stoga je nužno nesigurna pristaništa zamijeniti sigurnijim, kako se slične nesreće ne bi više dešavale. Danas to mora biti manje nego jučer, a sutra još manje nego danas. Zato postoje snage i materijalne i ljudske u svakom selu i mjestu. Treba ih pokrenuti. Neka i ovaj tragičan dogadjaj bude samo još jedna opomena na putu osiguranja svakodnevne plovidbe na relacijama: Žirje - Kaprije - Šibenik, Rogoznica - Šibenik i Pirovac - Šibenik. Opomena, koja se više neće ponoviti.

ZDRAVSTVENI ODGOJ NARODA

Pas prenosi mnoge bolesti

Ima dosta bolesti, koje pas sirove organe životinja, u kojima se često nalaze mjeđuri (ciste) ehinokokusa.

Pas i štakor su nosioci leptospire canicole koja izaziva bolest poznatu pod imenom pasji tifus, kod koje dolazi do krvave upale želuca i crijeva, a često se završava i smrću. Zaraza ovom klicom vrši se preko vode, koja je zagadena izmetinama leptospirovima zaraženih pasa ili štakora.

Kala-azar: danas se već smatra utvrđenim da ovo oboljenje prenose komarci, kod nas poznati pod imenom »papataži« koji se hrane i na psu. U Dalmaciju je prema istraživanjima preko 80% pasa zaraženo Kala-azarom.

Gliste: pas prenosi na čovjeka naročito vrst trakavice, koja kad odraste ima 15-40 cm dužine, a najčešće živi u crijevu čovjeka ili psa. Međutim, načinje se prenose psi, naime: bjesnoču, pasju trakavicu (ehinokokus), pasji tifus (leptospirozu), Kala-azar (Kala = smrt, azar bolest), zatim razne gliste i klice drugih bolesti koje kod nas praktički ne dolaze u obzir.

Kod bjesnoču treba naročito pažnju na specifične bolesti, koje prenose psi, naime: bjesnoču, pasju trakavicu (ehinokokus), pasji tifus (leptospirozu), Kala-azar (Kala = smrt, azar bolest), zatim razne gliste i klice drugih bolesti koje kod nas praktički ne dolaze u obzir.

Opasnost od ehinokokusa mnogo je veća, nego što se to na prvi pogled čini. Kod nas u Dalmaciji ima toliko ehinokokusa, da smo možda u tom pogledu prvi na svijetu. Pasja trakavica živi u crijevu psa, i iz njezinu jajeta, koje čovjek može lako proglutati onečišćenom hranom, razvije se ličinka ehinokokusa i ta se, pošto probije stijenu crijeva naseli u nekom organu (najčešće u jetri), gdje stvara tako zavozane vodene mjeđure (hidatidne ciste), koji mogu narasti do veličine djeće glave. Mikroskopski malenim jajima, koja se nalaze u izmetinama psa, lako se Zagadi njegova okolina pa se ona mogu naći na rukama, licu, ustima, ljudi, a naročito djece koja dolaze u preuski dodir s njim. Jedino uspješno — profilakščno sredstvo bi bilo, da se psi povremeno podvrgnu pregledima, da im se daju sredstva koja uništavaju trakavicu, i da im se onemogući da jedu

Opasnost od ehinokokusa mnogo je veća, nego što se to na prvi pogled čini. Kod nas u Dalmaciji ima toliko ehinokokusa, da smo možda u tom pogledu prvi na svijetu. Pasja trakavica živi u crijevu psa, i iz njezinu jajeta, koje čovjek može lako proglutati onečišćenom hranom, razvije se ličinka ehinokokusa i ta se, pošto probije stijenu crijeva naseli u nekom organu (najčešće u jetri), gdje stvara tako zavozane vodene mjeđure (hidatidne ciste), koji mogu narasti do veličine djeće glave. Mikroskopski malenim jajima, koja se nalaze u izmetinama psa, lako se Zagadi njegova okolina pa se ona mogu naći na rukama, licu, ustima, ljudi, a naročito djece koja dolaze u preuski dodir s njim. Jedino uspješno — profilakščno sredstvo bi bilo, da se psi povremeno podvrgnu pregledima, da im se daju sredstva koja uništavaju trakavicu, i da im se onemogući da jedu

Posljednje „veliko djelo“ talijanskog okupatora

30. lipnja 1943. došlo je na mjestu »Stubli«, na pola puta od vozarice Pirovac do Tijesnoga, do borbe između partizana i jednog jako naoružanog odreda talijanskih vojnika, koji je imao namjeru da se preko partizanskih položaja probije do Tijesnoga. U toj borbi Talijani su imali 10 mrtvih, nekoliko ranjenih i 7 zarobljenih.

Premda se tu radilo o sasvim običnom sukobu dviju ratujućih strana, što potvrđuju i dokumenti talijanskog okupatora, Talijani su svoj bijes radi pretrpljenog poraza iskalili na nevinom stanovništvu s područja Tijesnoga. Okupator je kroz mjesec dana izvršio čitav niz terorističkih akcija. 1., 2. i 3. srpnja 1943. izvršena je pljačka i palež velikih razmjera u Zatonu, 2. srpnja u Vodicama su strijeljani Betinjani Franje Bokan i Mate Burtina, istog dana oplaćkane su i spaljene 3 kuće u Pirovcu, a 2 u Betini. U Tribunjima su 3. srpnja spaljene 3 kuće, a 2 uništene, uz pljačku ogromnih razmjera. Selo Putičanje je 14. srpnja potpuno spaljeno. U Betini i Murteru izvršena je 15. i 16. VII. pljačka širokih razmjera. Selo Putičanje je 14. srpnja potpuno spaljeno. U Betini i Murteru Leopold Ježina, a sva muška stanovništvo Pirovac od 15-60 godina odvedeno je na otok Molat u koncentracioni logor. Iz Tijesnoga je 8. VIII. 1943. odvedeno 99 muškaraca u logor na Ošljak pred Zadrom.

U nizu tih zločina posebno mjesto zauzimaju brojna ubijstva. Inicijatori svih tih zločina bili su okupatorov općinski komesar u Tijesnom fašistički skvadrist Piero Ciancolini, te

komandant 2. bataljona 2. grenadičkog puka potpukovnik Alberto Atti, koji je na »Stubli« pretrpio poraz. Naredbodavci su bili komandant divizije »Zara« general Carlo Viale i zadarski prefekt Gasper Barbera.

Već u svom izvještaju od 30. VI. 1943. Ciancolini predlaže svom prefektu da se strijelja 18. taoca iz kruga interniranih obitelji partizana iz Pirovca, Betine, Tijesnoga i Murtera. Pošto mu za tu, kao i ostale terorističke svrhe treba prevozno sredstvo, to istog dana daje uhapsiti Betinjane Božidar Žurić, vlasnika motornih lada »Dupin« i njegovog mornara Matu Pavića, te motor stavlja na raspolaganje svojoj terorističkoj bandi.

Sutradan dolazi u Tijesno potpukovnik Atti s nalogom komandanta divizije »Zara« za palež kuća obitelji partizana. Međutim, Atti i Ciancolini su se sporazumjeli da se spali samo nekoliko kuća, a glavnoće biti strijeljane većeg broja građanskih lica. Odmah su ljeni slobode i sutradan strijeljani, kako je već spomenuto, Betinjani Bokan i Burtina. No to nije bilo dovoljno. Stoga se Atti ponovno vratilo 2. VII. Ciancolini je s njim otišao »Dupinom« u Betinu, gdje se našla i 1. takozvana »biogradska« banda domaćih izroda, pod vodstvom svog komandanta potpukovnika Ignazia Thüringera. Tu je Ciancolini dao uhapsiti Karolina Jukić i njezinog niti 16-godišnjeg sina Hrvoja, Simu Bilića, Esteru Balin, Olgu Juršić i Maricu Sladić, a prema obavještenjima koje je dobio

od svojih doušnika Juroš Šime »Jurele« i Antice Lukin. S uhapsnicima Ciancolini i Atti prešli su u Pirovac, gdje su po Ciancolinijevu nalogu već 1. VII. uhapseni Josip Urem i sin mu Jere, i tom im je prigodom opljačkana kuća. Po njegovom nalogu ovdje su uhapseni Marko Trošić sa ženom Anom, pa Ana Trošić žena Šime. Njihove kuće su oplaćkane, a zatim demolirane. Sva ova petorica Pirovčana tom su prigodom tučena od okupatorovih žbira, a Anu Trošić lično je tukao sam Ciancolini. Krvnici nisu imali obzira ni prema dojenčadi, koju se obje žene držale na rukama.

Spomenutu šestoricu Betinjana, petorici Pirovčana i dojenčad dviju Pirovčanki predao je Ciancolini potpukovniku Atti-ju koji ih je na motoru »Dupin« prebacio u Vodice. Tu su uhapsene kao i Žurić i Pavić, koje su kao svoje pritvoreni prislili da voze motor, zatvorili u prostorije škole. U noći je počelo »preslušavanje« ţrtava, koje se sastalo od uzimanja generalija, ali je bilo popraćeno bestijalnim zlostavljanjem pritvoreničkih, osobito Šime Bilića i dječaka Hrvoja Jukića. Pritvoreniči su tučeni kundacima, štovima i šakama.

U toku noći potpukovnik Atti, kao komandant vojničkog presidijuma i vojničkog podsektora Vodice, donio je odluku da se strijeljaju Karolina i Hrvoje Jukić, Esteru Balin, Olgu Juroš, Šime Bilić, otac i sin Urem, te Marko Tro

Mrak usred dana

Dan lijep. Vedar i sunčan. Subota. Masa svijeta slijeva se u parobrod »Perast«. Netko putuje u Zlarin, drugi pak u Primošten, Rogoznicu i ostala sela. Sve kao obično. Ništa nova pod ovim plavim pokrivačem. Priče, dobacivanja, šale i čitanje kratke vrijeme na putovanju. Skraćuje ga u mislima ljudi. Netko zuri u plavu površinu mora, drugi znatiželjno gleda poigravanje sunčanih zraka u zraku ispunjenom vrućinom. Sve, dakle, kao ostalih subota, kao drugih dana. Ali, ipak za neke, tu na brodu, ima jedna neobična pojava. Nekoliko njih, sedam-osam, a možda i više, crnih prilika, nalazi se na krmu broda. Negdje je sigurno neka »fešta«. Ali, opet šta u svemu tome ima neobičnog. Zar mantija i ti, sumnjičavi bogoholjnici, ne vidiš svakog dana. Pa i onih, koji skruneno obilaze ledene oltare crkava. Dakle, svakodnevna, dođe rjeđa, ali ipak pojava, koja postoji i tu u Primoštenu i na drugom mjestu. Misli, koje naviru kao lavina, kad se vidi simbol svega onog što nosi samo »opijum za narod«. Sve je tako bilo do Primoštena. »Perast« je lagano sjekao mirnu površinu mora. Netko od prisutnih kadikad procijedi nešto na račun tih mladih, ali ipak starih, ljudi, ovijenih u crnini. Drugi se nasmijaše.

»Perast« se već neprijetno približio kamenitoj, svoj, punti Primoštenu. Sa groblja grupica žena i djece maše rukama, rupčićima ... Podzravljuju ... Kome? Koga? Njima. Zašto? Zvona breču. Sunce sja, a izgleda, kao da je mrak usred dana. Pristajemo uz obalu. Dječurlija, žene, te žene, stariji ... Masa svijeta. Crne prilike izlaze iz parobroda. Ljudi, mlađi, kojima je svijest i savijest ovijena crninom. Netko ih posipa cvijećem. Tko? Zene. Iz Primoštena. Da. Sjetim se Zole, tog »trenutka ljudske savjesti i njegove knjige »Lurd«. Koliko još ima onih, koji traže liječ u opisanoj prijavoj vodi kod Lurda? Koliko Lurda? Koliko još ima čuda u čovjekovoj maštiji. Koliko slabosti i sujevjerja? Koliko ...? A zašto? Primošten to ne zaslužuje.

Ante Deković

MALI OGLASNIK

PRODAJE SE KUĆA s dvorištem i vrtom (iza zgrade suda) u ul. Ante Šupuka br. 3.

Za ostale informacije obratiti se kod Čatlik Krste i Mile, Šibenik, ul. Ante Šupuka br. 3.

IZGUBLJENO NALIV PERO
Molim nalaznika »Pelikan« na livpera i olovke u crvenom etui da mi isto povrati. Spremna sam da dadem nagradu u novcu u nominalnom iznosu koliko koštaju izgubljeni predmeti.

Dr. Ruža Skunca,
bolnica Šibenik

Kreditiranje zemljoradnika

U nizu mjera Saveznog izvršnog vijeća, koje su donesene u posljednje vrijeme, spada svačak i Odluka o kreditiranju individualnih poljoprivrednih proizvođača. Osnovna intencija ove Odluke je u tome, da se zemljoradnicima omogući podizanje kredita u svrhu unapređenja svog gazdinstva i poljoprivredne proizvodnje. Na našem kotaru postoji velik interes kod seljaka za podizanje kredita. Međutim, danas se na tome mnogo uradilo. Potrebno je, da se time pozabave i organizacije SK i Socijalističkog saveza i da upoznaju zemljoradnike s uslovima pri traženju kredita. A to ponajviše važi za zadruge i općinske narodne odbore. Odlukom se predviđa, da će kredite davati banka preko svog sjedišta, posredstvom zadruge i poljoprivredna zadruga samostalno. Postoje tri namjene. Tako zemljoradnici mogu sa rokom vraćanja do jedne godine dobiti kredit za nabavku reproducionog materijala, umjetnog gnojiva, sjemenskih, pogonskih goriva, sredstava za zaštitu bilja, te sve potrošne robe izuzev prehrambenih proizvoda. Sa rokom vraćanja do jedne godine predviđeno je i davanje kredita za gradevinski materijal. Međutim, rješenjem SIV, privremeno, izuzima se davanje kredita za gradevinski materijal i radnu stoku. Druga namjena, svakako, najviše interesira naše zemljoradnike na selu. Sa rokom vraćanja do dvije godine može se dobiti kredit za nabavku štednjaka, radio aparata i kućnog namještaja. Te dvije namjene prvenstveno služe za srednje načina života kod našeg seljaka, podizanje njegovog domaćinstva na veći nivo. Treća namjena služi podizanju produktivnosti rada, unapređenju poljoprivredne primjenom nužno potrebnih poljoprivrednih alata i sprava. Tačko se predviđa, da sa rokom od dvije do pet godina seljak može, da zatraži kredit za nabavku poljoprivrednih strojeva i sprava, košnica, opreme za navodnjavanje, poljoprivrednog i drugog alata, te ribarski alat i opremu, podizanje voćnjaka, vinograda, za nabavku radne i priplodne stoke ... Nema sumnje, da se i ovim omogućuju, da se inače slabo razvijena poljoprivredna proizvodnja i na našem kotaru unaprijeđe. Banka, odnosno zadruge vrše isplate nakon dobivenog kredita, u bariranim čekovima, osim kad je posrijedi nabava priplodne stoke od privatnih lica. U tom slučaju može se dobiti i gotovina uz primjenu bančine kontrole.

Visina kredita, koji može da dobije zajmotražilac ovisi o veličini poreske osnovice, odnosno o njegovom godišnjem dohotku, a i »Mornar« iz Šibenika. Sa najviše lada bilo je zastupljeno do osnovica 1/4 ostvarene zarade u prethodnoj godini. Kamatna stopa za sve namjene je 6%. Kao uslov za dobivanje zajma zajmotražilac treba da je prvenstveno

A. D.

Proizvodi „Žažvić“ na gradskoj tržnici

Ovih dana poljoprivredno dobro »Žažvić« otvorilo je na gradskoj tržnici svoju prodavaonicu, koja je snabdjevana velikim količinama poljoprivrednih proizvoda. Sve artikle prodaju po doista sniženim cijenama i to: krumpir po 17 dinara kilogram, mrkva 40, pasulj 25, rajčica 15 do 17, kapula 16 i krastavci 13 do 15 dinara kilogram.

Ove cijene svakako će osjetno utjecati na sniženje ovih artikala i kod ostalih proizvođača i poduzeća koja se bave trgovinom povrćem i voćem.

40 lada na regati „Narod. ustanka“

27. prošlog mjeseca održana je na relaciji Šibenik-Žirjanski kanal-Šibenik tradicionalna jedriličarska regata »Narodnog ustanka«. Na ovoj regati, koja je održana pod pokroviteljstvom NO-a gradske općine Šibenik, sudjelovalo je 40 jedrilica svih klasa iz jedriličarskih društava »Žal« iz Betine, »Labud« i »Mornar« iz Splita, zatim »Beograd«, »Ivan Milutinović« iz Zemuna i »Val« i »Mornar« iz Šibenika. Sa najviše lada bilo je zastupljeno do osnovica 1/4 ostvarene zarade u prethodnoj godini. Kamatna stopa za sve namjene je 6%. Kao uslov za dobivanje zajma zajmotražilac treba da je prvenstveno

Takmičari su bili podijeljeni na tri grupe. U prvoj grupi je drilica naslov prvaka osvojila je

Šibenik kroz tjedan

Kinematografi

TESLA: premjera američkog filma u bojama — POŽARI U MONTANI — Dodatak: Filmske novosti br. 28 (do 8. VIII.).

SLOBODA: Zatvoreno radi restoraniranja.

Dežurna ljekarna

Službu vrši I. narodna ljekarna — ul. Božidara Petranovića.

IZ MATIČNOG UREDA

RODENI

Zarko, sin Ljubomira i Hozane Savić; Joško, sin Nikole i Blaženke Tošić; Gordana, kći Miroslava i Nedjeljke Mudronja; Branimir, sin Tome i Tereze Marinov; Drago, sin Stipe i Mare Fuštin-Gruja; Nevena, kći Franje i Plenković; Neža, kći Kreša i Marte Papeša; Marija, kći Ante i Danice Grgas; Emil sin Luke i Ljubice Đečko i Stjepan, sin Rade i Ljubice Stupin.

VJENČANI

Guša Stjepan, kapetan JRM — Višić Mirjana, domaćica.

UMRLI

Bronić Ante pok. Mate, star 43 godine i Miliša-Jurić Jerka pok. Ante, stara 54 godine.

Promet brodova u luci

U posljednjih osam dana iz šibenske luke isplovili su domaći prekoceanski brodovi »Jezero«, iskrcavši prethodno 390 tona ugljena i »Sutjeska«, koja je ukrcala izvjesnu količinu bukove grade i 500 tona olovne zgure za Englesku, a od stranih brodova luku je napustio talijanski motorni jedrenjak »Michelina di Giorgio« s teretom od 400 kubika jelove graue.

U luci se nalazi američki prekoceanski brod »Chian Breeze«, koji iskrcava 10 hiljada tona ugljena za koksiranje, koje je dovezao iz SAD.

27. prošlog mjeseca održana je na relaciji Šibenik-Žirjanski kanal-Šibenik tradicionalna jedriličarska regata »Narodnog ustanka«. Na ovoj regati, koja je održana pod pokroviteljstvom NO-a gradske općine Šibenik, sudjelovalo je 40 jedrilica svih klasa iz jedriličarskih društava »Žal« iz Betine, »Labud« i »Mornar« iz Splita, zatim »Beograd«, »Ivan Milutinović« iz Zemuna i »Val« i »Mornar« iz Šibenika. Sa najviše lada bilo je zastupljeno do osnovica 1/4 ostvarene zarade u prethodnoj godini. Kamatna stopa za sve namjene je 6%. Kao uslov za dobivanje zajma zajmotražilac treba da je prvenstveno

Uključujući: »Labudić« s kormilarom Dušanom Burićem (»Labud«-Split), u drugoj »Zorana« s kormilarom Eduardom Cinoti (»Mornar«-Pula), dok je u trećoj grupi pobijedila jedrilica »Macan« s kormilarom Petrom Matkovićem (»Val«-Šibenik).

U klasi jedrilica L-5 prvo mjesto je osvojio »Mornar«-Split, u klasi R-5,5 »Labud«-Split, »Mornar«-Split pobijedio je u klasi »Star«, »Žal«-Betina plasirao se na prvo mjesto u klasi »Sljuka«, a »Mornar«-Pula u klasi »Olimpijska jola«, dok je u kategoriji čamaca »Cade« pobijedio »Val«-Šibenik. U kategorijama »Dragon« i »Krstaš« van konkurenčije pobijedili su »Mornar«-Split odnosno »Val«-Šibenik.

Pobjednicima pojedinih grupa kao i onima najbolje plasiranim iz pomenutih kategorija podijeljeni su pehari, dok su svi učesnici regate dobili plamenac »Narodnog ustanka«. Organizacija takmičenja bila je na zavidnoj visini. Ovo je bila treća po redu organizirana jedriličarska regata na toj relaciji.

Zahvala M. Baumann »VAL«-u

Ovih je dana pomorsko brodarsko društvo »Val«, povodom tragične smrti ing. Karla Baumanna, primilo pismo od njegove drugarice Mile Baumann, u kojemu im izražava toplu zahvalnost na sve ono što su učinili prigodom ispraćaja posmrtnih ostataka njenog druga od Splita do Malinske. Osobito im se zahvaljuje na organizaciji ispraćaja, koje je bilo izvršeno u šibenskoj luci.

IZ STAROGA ŠIBENIKA

Šibenik u godini 1553.

Svojim žitom Šibenik se može prehraniti samo 6 mjeseci. U srednjoj godini Šibenčani imaju dovoljno vina za se. Masline su potpuno propale i ulje se više ne radi, pa su samo na tome Šibenčani izgubili godišnji prihod od 25.000 dukata.

Trgovina je znatna, premda imade samo 15 trgovaca. No trgovinom se bave i brojni pojedinci. Da nema trgovine sa turskim zaledem Šibenčani ne bi mogli živjeti. Ona im nosi preko 50.000 dukata na godinu. Zagorci (Murlaci) nose u grad: sir, meso, žito, jabuke, vunu, sukna, vosak i druge stvari, a kupuju od Šibenčana: ulje, lijkove, vino, tkanine, bakre, svjeće, šećer i još mnogo toga. Naročito kupuju i Zagorci i Turci sol, koja se dobivala sa šibenskih solana u Zablaču i okolicu. Skladišta za nju nalazila su se u Mandalini, i tu je bio ured turskog emina, ali je ovaj volio stanovati u gradu, da što se Giustiniano žali, jer da nije dobro da se ovaj funkcijonar, očigledno Bošnjak, drži sa Šibenčanima. Po 500 pa i 600 Zagoraca znalo je odjednom doći sa svojim mazgama u grad.

Velik prihod imade fiskalna komora od mlinova na Krki — 1700 dukata na godinu. Ovih je mlinova 12, a pored njih još 9 stupa za sušenje. Turci, koji imaju s druge strane rijeke 7 mlinica, ali slabijih od šibenskih, nerado gledaju kako Zagorci odlaže u šibenske mlinice.

Prihode fiskalne komore Giustiniano ocjenjuje ovako: od soli

— 3000 do 4000 dukata, od zakupne mesarnice — 1000 dukata, od

dače na trgovinu — 100 dukata, od ostalih dača i zakupna mlinica i školja — 4600 dukata. Godišnji rashodi komore iznose oko 4090 dukata, ali se višak troši na javne radnje i — darove, zapravo mita, turskim funkcionarima (od 1540. do 1553. izdano je na ove 6500 dukata), da bi odnosili sa nemirnim susjedstvom bili kako-tako snošljivi, s obzirom na šibenska polja, izložena turskimakinima.

Najveći dio svog izvještaja Giustiniano je posvetio obrambenoj snazi Šibenika. Kad iznad grada ne bi stajalo brdo sv. Ivana, grad bi bio neosvojiv, ali ovako trebalo bi ili to brdo okružiti gradskim zidom ili na njemu sagraditi tvrdacu. Oboje predstavlja ogroman trošak.

Za gradске zidine pisac veli da su do gradskih vrata na Poljani stare, visoke, bez unutrašnjeg prsobrana i slabe. Vrlo su jakе samo one koje vode od gradskih vrata pa do izboja koji se pruža kod mora blizu crkve sv. Frane. Ove imaju iznutra prsobran, a izvana rov u litici iskopan.

Sa zadovoljstvom sindik i ističe neosvojiv tvrdavu sv. Nikole, a osobito njezinu artiljeriju. O dvjema kulama na ulazu u šibenski kanal veli da su održane više zbog sigurnosti okolnih seljana, koji se u nje zaklanjaju za vrijeme turskih upada, te predlaže njihovo rušenje, što se počelo bilo činiti već za prošlog (ciparskog) rata.

Stalnu posadu Šibenika sačinjavaju: u kastelu — kastelan (mletački plemić), konetabl i 25 vojnika; kod glavnih gradskih vrata — dvije čete od 30 i 11 vojnika; u tvrdavi sv. Nikole — kapetan sa 25 vojnikima i 5 artiljeraca; u kulama na ulazu u kanal — 2 kastelana sa 6 vojnika. Kotar je čuvalo 60 lakih konjanika (50 grčkih stratiota i 10 Hrvata pod komandom Jerka Teodoševića, Tome Milanovića i Pavla Instavca).

Ali grad je čuvalo i ono 1210 Šibenčana sposobnih za oružje. 60 njih, pod vodstvom dvaju kapetana, koje je Vijeće komune bilo svakog mjeseca — jedan od njih morao je biti pučanin — čuvalo je 11 gradskih stražnica i glavnu na trgu. U ovoj je bilo 16 stražara, a u ostalima po 4.

Građevno poduzeće IZGRADNJA — Šibenik

Prodaje razne rabljene strojeve:

Benzinski motor „Bianchi“ 36 K.S.

Benzin motor brodski „Fiat“ 20 K.S.

Drobilica za kamen „John Hoph“ stabilna

Poluteretni automobil „Olimpia“

Karoserija putničkog automobila „Union“

Karoserija putničkog automobila „BMW“

Benzinski motor stabilni „Dutz motoren“

Köln“ 6 K.S.

„Više reda oko prijevoza građana na kupalište Jadrija“

U članku koji je objavljen u br. 102 navada se, između ostalog, kako se svake ljetne sezone događa da prijevoz do kupališta nedjeljom zakaže i da oni koji su se u 8 sati ukricali na brod, sretni su ako do 10 sati prispiju na kupalište »Jadrija«, te da produzeće »Dupon« ne vodi brigu o što boljem prijevozu.

Da su ti navodi neistiniti, iznosi se radi tog dogadaja u nedjelju dana 18. VII. 1954. ovaj odgovor:

Dan prije se tajnik uprave kupališta »Jadrija« drug Marko Ljubović sa upravom poduzeća »Dupon« sporazumio da će u nedjelju krenuti iz Šibenika u 8 sati brod »Primošten«, a u 9 sati brod »Pisak«, dok će u slučaju potrebe u 9.30 sati splav »Tratica«. U nedjelju prije 8 sati brod »Primošten« bio je prenatrpan, pa su kupači pozvani da jedan dio prede na brod »Pisak«. Međutim, iz broda »Primošten« nije htio poći dovoljan broj, pa je prije 8.30 sati krenuo brod »Pisak«, premda je u njemu moglo stati još 100 ljudi, a brod »Primošten« je ostao uz obalu. Nakon toga je na obalu nadošao još veći broj kupača, pa je poduzeće »Dupon« isposlovalo da splav »Tratica« krene u 9.05 sati umjesto u 9.30, i to na taj način da su 2 strana automobila pristali da sačekaju prijevoz sa »Traticom« do 9.30 sati, premda su automobili imali biti prebačeni na Martinsku redovitom prugom u 9 sati. Ponovo se pozivalo jedan dio kupača da prede iz broda »Primošten« na splav »Traticu«,

Uprava poduzeća »Dupon«,

Vaterpolo prvenstvo NR Hrvatske 6., 7. i 8. kolovoza u Šibeniku

Po prvi put se i šibenskoj jek u začetku. Zato PK »Mornar« i užima već sada na sebe ovu prilično tešku obavezu, kako bi se već jednom i u našem gradu razbila fama o slaboj tradiciji plivačkog sporta. Na ovom turniru nastupit će devet najboljih momčadi iz naše Republike i to: »Naprijed« iz Zagreba, »Pošk« iz Splita, »Jedinstvo« iz Zadra, »Omladinac« iz Osijeka, »Zeljezničar« iz Karlovca, »Veljko Kovačević« iz Hvara, zatim »Vela Luka« s otoka Korčule, »Mladost« iz Bjelovara i »Mornar« iz Šibenika. Gotovo sve ove ekipe nastupile su lanjske godine na republičkom prvenstvu u Zadru.

Teško je unaprijed govoriti o favoritima ovog prvenstva. »Naprijed« iz Zagreba, bivši član prve savezne lige, svakako će na ovom natjecanju odigrati jednu od glavnih uloga. Osim »Naprijeda«, za osvajanje prvog mjeseta, pretendiraju još »Pošk« iz Splita i »Jedinstvo« iz Zadra, kao i članovi hrvatsko-slovenačke lige »Mladost« i »Omladinac«. Domaća ekipa za sada još uvijek ne može računati na plasman u gornjoj kući, no svakako smo uvjereni da će za razliku od prošlogodišnjeg prvenstva pokazati izvještaj napredak.

Prvenstvo će se održati na plivalištu Paklene od 9–12 i 20 do 23 sata. Učesnici će biti podijeljeni u dvije grupe, a natjecanje će se po jednostrukom bod sistemom. Posljednjeg dana turnira bit će održane finalne borbe u kojima će se prvac grupa sresti u borbi za prvo odnosno drugo mjesto, drugoplascirani iz svake grupe za treće i četvrto mjesto, i t. d. Pobjednik s ovog prvenstva bit će proglašen prvakom NR Hrvatske u vaterpolu za 1954. godinu.

Najzanimljivija je bila utakmica ona, koja je odigrana u Vodicama protiv nogometne ekipe iz Prvića, u kojoj su domaći igrači predveli jednu veoma lijepu igru. Zgoditke za domaće postigli su Šprljan 2, Skočić 2, Latin i Zore po 1, dok su za goste zgoditke dali Cace i Cukrov iz Jedača.

Na ovaj utakmici istakli su se vratari obiju momčadi. Pred oko 300 gledalaca susret je s uspjehom vodio Dušan Sladoljev-Tumpor.

E. A.

IZ SPORTSKOG ŽIVOTA

U čast Dana ustanka održane trke kroz gradske ulice

Noćna atletska natjecanja postaju tradicionalna

Gradski odbor Saveza boraca uz pomoć SD »Galeb« priredio je u čast Dana ustanka naroda Hrvatske noćno atletsko natjecanje na Poljani maršala Tita. Sudjelovalo je oko 30 natjecatelja iz splitskog ASK-a, šibenskog garnizona JNA i domaćeg »Galeba«. Oko 3500 gledalaca je živo bodovalo trkače na 400, 1500, 5000 m i štafeti 4×400 m.

Takmičenje je počelo trkom na 400 m. Ostri zavoji i uska betonska staza nisu dozvolili postizanje nekih boljih rezultata.

Odmah nakon starta i to na prvom zavodu pala su dva trkača koji su nastavili trku. Nakon 150 m vodstvo je preuzeo Borovičić (ASK Split). Juniorski prvak Hrvatske na 400 m prošao je prvi kroz cilj u vremenu od 53,9, drugi je stigao Bego (»Galeb«) u vremenu 1:0,2, zatim Konjevoda (»Galeb«) 1:0,4, Karadole (»Galeb«) i t. d.

VULETIC U DALMACIJI NEMA KONKURENTA

Na klasičnoj pruzi od 1500 m startalo je deset trkača.

Odmah nakon starta Vuletić (»Galeb« - Šibenik) je izbio na čelo povećavajući sve više razmak, tako da njegova pobjeda ni jednog časa nije dolazila u pitanje. On je prvi prošao kroz cilj u vremenu od 4:21,0. Daleko iza Vuletića stigao je kao drugi Mudronja u vremenu 4:38,8, zatim Hlevnjak 4:47,5, oba ASK-Split.

BRAVO LONČARIĆU

Najlepša i najuzbudljivija trka večeri, bila je svakako ona na 5000 m. Mustapić (ASK-Split) nastupio je u namjeri da se revanšira Lončariću za nedavni poraz na prvenstvu NRH Hrvatske na 10000 m.

Trkači su prešli prvi krug i u vodstvu su Mustapić, Lončarić, Bilanović (ASK-Split) i Pejaković (JRM Šibenik), dok su ostali nešto zaostali. Mustapić diktira ostar tempo. Prva četverica u grupi prolaze i drugi put pokraj sudačkog stola. Trka je uzbudljiva. Međutim, pri kraju trećeg kruga Mustapić je pao i odustaje. Lončarić to koristi i pojačava tempo. Oslobada se pratnje. Bilanović pokušava da ga drži, ali mu to uspijeva samo do petog kruga. Ni on nije u stanju da odredi oštrinu tempu koji diktira Lončarić. Trka je odlučena. Lončarić posljednjih 2500 m trči sam skladno, sigurno, ali oštros.

Zivo bodren od prisutnih gledača.

Uspjeh „Škorpika“ na radničkim sportskim igrama

Krajem prošlog mjeseca održane su u Rijeci II. finalne sportske igre metalaca NR Hrvatske, na kojima su sudjelovale ekipe iz 14 radnih kolektiva naše Republike, a među njima i sportisti brodogradilišta »Velimir Škorpik«.

Ekipa »Velimir Škorpik« nastupila je u stolnom tenisu, zatim u gadanju zračnom puškom, u šahu, odboci i košarci. Veliki uspjeh postigla je u stolnom tenisu, gdje je zauzeila treće mjesto. Taj uspjeh je utoliko veći, što je u toj disciplini imala za protivnike nekoliko veoma dobrih momčadi koje se inače natječu na državnom prvenstvu.

U gadanju zračnom puškom ekipa »V. Škorpik« je premoćno osvojila prvo mjesto, ostavivši iza sebe velik broj najboljih takmičara iz NR Hrvatske. Ovdje treba odati puno priznanje strijelcima Daliboru Zrnčeviću, Nikolić-Buri i Jaši, koji je ujedno bio i najbolji strijelac pobjedničke ekipe.

I. S.

dalaca Lončarić prolazi prvi kroz cilj u vremenu 17:27,6, što je upravo odlično obzirom na betonsku stazu.

UGODNO IZNENADENJE

Start štafete 4×400 m nije bio predviđen. U posljednji moment Šibenčani su izveli ekipu u sastavu Varl, Konjevoda, Bego i Vuletić, koja nikad zajedno nije trčala i — pobijedila.

Za Spiljane su nastupili Dvoržak, Gusić, Mudronja i Borovičić.

Iako nisu bili najspretniji u dodavanju štafetne palice, domaći su uvjereni pobijedili u vremenu 3:59, ASK je postigao vrijeme 4:02,4.

Trojici prvoplaširanih u svakoj disciplini Gradski odbor Saveza boraca dodijelio je ukusne

zastavice, koje je za tu svrhu izradila drugarica Maričić.

Organizacija ove noćne atletske priredbe bila je na visini. Osim toga gledaocima je bilo olakšano praćenje same priredbe, jer je preko razglasne stаницi davan pregled pojedinih faza natjecanja.

Zarković

VULETIC I LONČARIĆ PUTUJU U MUENCHEN

Kako smo obaviješteni splitski ASK vodi pregovore sa jednim atletskim klubom u Münchenu za jedan susret koji bi se održao u tom gradu, a revanš u Splitu. ASK je pozvao naše atletičare Vuletića i Lončarića da pojačaju njegovu ekipu.

Z.

Dvostruka pobjeda veslača »Krke«

Ovogodišnje državno prvenstvo u vesljanju, koje je krajem prošlog mjeseca održano na Dravi u Mariboru, bilo je jedno od najuspjelih a i po broju takmičara najmasovnije veslačko natjecanje poslije rata. Preko 700 natjecatelja iz 40 društava našlo se tih dana u Mariboru.

Na ovom takmičenju nastupili su i veslači »Krke«, koji su po prvi puta poslije rata odnijeli »C. zvezdu«, koja stiže tek treće »Istre« pred ciljem prelazi

»C. zvezdu«, koja stiže tek treće »Istre« pred ciljem prelazi

»C. zvezdu«, koja stiže tek treće »Istre« pred ciljem prelazi

»C. zvezdu«, koja stiže tek treće »Istre« pred ciljem prelazi

»C. zvezdu«, koja stiže tek treće »Istre« pred ciljem prelazi

»C. zvezdu«, koja stiže tek treće »Istre« pred ciljem prelazi

»C. zvezdu«, koja stiže tek treće »Istre« pred ciljem prelazi

»C. zvezdu«, koja stiže tek treće »Istre« pred ciljem prelazi

»C. zvezdu«, koja stiže tek treće »Istre« pred ciljem prelazi

»C. zvezdu«, koja stiže tek treće »Istre« pred ciljem prelazi

»C. zvezdu«, koja stiže tek treće »Istre« pred ciljem prelazi

»C. zvezdu«, koja stiže tek treće »Istre« pred ciljem prelazi

»C. zvezdu«, koja stiže tek treće »Istre« pred ciljem prelazi

»C. zvezdu«, koja stiže tek treće »Istre« pred ciljem prelazi

»C. zvezdu«, koja stiže tek treće »Istre« pred ciljem prelazi

»C. zvezdu«, koja stiže tek treće »Istre« pred ciljem prelazi

»C. zvezdu«, koja stiže tek treće »Istre« pred ciljem prelazi

»C. zvezdu«, koja stiže tek treće »Istre« pred ciljem prelazi

»C. zvezdu«, koja stiže tek treće »Istre« pred ciljem prelazi

»C. zvezdu«, koja stiže tek treće »Istre« pred ciljem prelazi

»C. zvezdu«, koja stiže tek treće »Istre« pred ciljem prelazi

»C. zvezdu«, koja stiže tek treće »Istre« pred ciljem prelazi

»C. zvezdu«, koja stiže tek treće »Istre« pred ciljem prelazi

»C. zvezdu«, koja stiže tek treće »Istre« pred ciljem prelazi

»C. zvezdu«, koja stiže tek treće »Istre« pred ciljem prelazi

»C. zvezdu«, koja stiže tek treće »Istre« pred ciljem prelazi

»C. zvezdu«, koja stiže tek treće »Istre« pred ciljem prelazi

»C. zvezdu«, koja stiže tek treće »Istre« pred ciljem prelazi

»C. zvezdu«, koja stiže tek treće »Istre« pred ciljem prelazi

»C. zvezdu«, koja stiže tek treće »Istre« pred ciljem prelazi

»C. zvezdu«, koja stiže tek treće »Istre« pred ciljem prelazi

»C. zvezdu«, koja stiže tek treće »Istre« pred ciljem prelazi

»C. zvezdu«, koja stiže tek treće »Istre« pred ciljem prelazi

»C. zvezdu«, koja stiže tek treće »Istre« pred ciljem prelazi

»C. zvezdu«, koja stiže tek treće »Istre« pred ciljem prelazi

»C. zvezdu«, koja stiže tek treće »Istre« pred ciljem prelazi

»C. zvezdu«, koja stiže tek treće »Istre« pred ciljem prelazi

»C. zvezdu«, koja stiže tek treće »Istre« pred ciljem prelazi

»C. zvezdu«, koja stiže tek treće »Istre« pred ciljem prelazi

»C. zvezdu«, koja stiže tek treće »Istre« pred ciljem prelazi

»C. zvezdu«, koja stiže tek treće »Istre« pred ciljem prelazi

»C. zvezdu«, koja stiže tek treće »Istre« pred ciljem prelazi

»C. zvezdu«, koja stiže tek treće »Istre« pred ciljem prelazi

»C. zvezdu«, koja stiže tek treće »Istre« pred ciljem prelazi

»C. zvezdu«, koja stiže tek treće »Istre« pred ciljem prelazi

»C. zvezdu«, koja stiže tek treće »Istre« pred ciljem prelazi

»C. zvezdu«